

I. Helyzetelemzés

„Szamba kell vennünk erőinket,
szervezni kell a munkát, tudnunk kell
a célt, amit el akarunk érni.”

(Kós Károly)

1. Az intézmény társadalmi környezete és története

Mindszent városa változatos felszínű és tagoltságú tájon, a Tisza bal partján, a Kurca torkolatánál, Szentés és Hódmezővásárhely között félúton fekszik. A városban sajnos kevés a munkalehetőség, sokan vannak közfoglalkoztatottak, a fiatalok nehezen kapnak szakképzettségüknek megfelelő munkát, ezért rengetegen ingázni kényszerülnek akár nagyobb távolságokra is.

A város lakossága 6210 fő (2024.jan.01.), a cigány etnikumhoz közel 700-an tartoznak. Sok az idős, magányos ember, egyre több az üres lakóház.

A mindszentiek dolgozók, szorgalmas emberek, az önkormányzat takarékos gazdálkodásával tovább fejlődhet a város, növelheti népességmegtartó képességét. Ehhez kell hogy hozzájáruljon a helyi általános iskola, hiszen ahogy korábban már utaltam rá, az iskolának fontos szerepe van a város életében, hiszen a tanulók nagy hányadának és a város felemelkedésének egyetlen útja lehet: a nagyobb iskolázottság. Ma is örökérvényű Klebelsberg Kuno hitvallása: „ha művelődik a nemzet, felemelkedik”.

Mindszenten az oktatásnak több mint 300 éves múltja van, hiszen már 1702 óta folyik rendszeres tanítás a településen. A jelenlegi épületegyüttes telkét – ahogy itt helyben nevezik: az iskolasor – Pallavicini Sándor őrgróf adományozta a községnek. Ezen a területen 1902-ben megalapította az elhalt fiáról elnevezett Károly óvodát. A Lányiskola 1903-ban, a Fiúiskola pedig 1905-ben épült fel. Az iskolasor a belváros szívében, a település egyik főterén található. A folyamatosan működő és jó hírű iskola életében 2003-ban nagy változás következett be. Összevonásra került a központi és a Dózsa-telepi rész, az utóbbi telephelyként működik azóta is közös igazgatás alatt. Az iskola új neve Mindszenti Általános Iskola lett.

2. Az intézmény tárgyi, működési feltételei

Az intézmény tárgyi, működési feltételeinek meghatározó szerepe van az iskolában folyó nevelő-oktató munkában, az iskola megítélésében, a szülők érdeklődésének felkeltésében, fenntartásában, a tanulólétszám megtartásában, de az ott végzett oktató-nevelőmunka hangulatában is. Sajnos sok tanterem, közösségi tér megújítása időszerű lenne. Sokszor elég lenne egy új festés, vagy a parketta újralakozása ahhoz, hogy a diákok jobb kedvvel lépjenek be a tantermekbe, és mindez hozzájárulna ahhoz is, hogy jobban megbecsüljék a környezetüket. Vezetőként egyik célomná akarom tenni a tantermek folyamatos megújítását, és ebben a munkában a pedagógusokra és a szülőkre is támaszkodni kívánok.

Mindszent általános iskolája a Hódmezővárhelyi Tankerületi Központhoz tartozik. A településen egy bölcsőde, két óvoda (Móricz és Károly) és – bár egy intézménynek számít, de – két általános iskola (a központi és a Dózsa-telepi) működik. A központi iskola épületegyüttese 2 részből áll. Az ún. Lányiskolában az alsó tagozatosok, az ún. Fiúiskolában pedig a felső tagozatosok kaptak helyet. A kétrészes épületben 16 tanterem, igazgatói- és iskolatitkári iroda, 2 tanári szoba, 1 szertár, 1 számítástechnika terem, 1 technika terem, 1 tornaszoba, 2 ebédlő található. Az épületegyütteshez tágas udvar tartozik, melyen külön épület is található, ami a fejlesztéseknek ad otthont.

Az épületbe belépve barátságos, rendezett környezet fogadja a betérőt. Azonban ez a pedagógusok és a technikai dolgozók együttes és folyamatos munkájának köszönhető. Az ódon falakon lévő repedéseket, hibákat különféle dekorációkkal igyekszünk eltüntetni, ezáltal szebbé, otthonosabbá varázsolva az iskola belső terét. A folyosókon a régi tablók mellett az épp aktuális eseményhez, évszakhoz kapcsolódó gyermekmunkák fedezhetők fel.

Azzal is próbáljuk óvni a tantermek tisztaságát, hogy a gyerekek váltócipőt használnak, melyeket a tantermekben vagy a folyosón tárolnak. Az iskola bútorzata (tanterem, folyosó, ebédlő, tanári szoba) elavultak és cserére szorulnak. A bútorzaton kívül a Fiúiskolában lévő folyosó festésre, illetve felújításra szorul. Sokat köszönhetünk a Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ dolgozóinak, akik szívükön viselik az iskola sorsát. A lehetőségekhez mérten támogatják kezdeményezéseinket. A szülők is áldozatos szerepet vállalnak az intézmény életében. A nagyobb ünnepek előtt (karácsony, húsvét) saját készítésű kézműves termékeiket árúsítják, a befolyt összeget pedig a gyerekekre fordítják. A jövőben ezzel a

hagyománnyal nem kívánok szakítani, sőt, fokozottan szeretnék támaszkodni a szülői közösségre közös terveink megvalósításában!

3. Az intézmény arculata és sajátosságai

Az intézmény alapeszméje: „A mi iskolánk alapvető céljának tekinti a kiegyensúlyozott, érzelemgazdag, önálló, önmaga és mások iránt igényes gyermek nevelését, akinek fontos az eredményes munka, a tanulás, a műveltség megszerzésének igénye, és a társadalom által elfogadott erkölcsi normák szerint igyekszik megvalósítani egyéni és közösségi céljait. A gyermeknek lehetőséget kell kapnia, hogy elérje teljesítőképességének maximumát, képességeinek, ismereteinek birtokában tudja jövőjét tervezni. Arra törekszünk, hogy olyan önfejlesztő, alkotni képes, egészséges személyiséggé váljon, aki bízik önmagában, felelősséget érez önmaga, embertársai és környezete iránt.” https://www.mindszentiskola.hu/?page_id=42

A Mindszenti Általános Iskola és tagintézménye önálló intézményként is kimagasló szakmai munkát végez. Figyelemre méltó eredményekkel, egyedi hagyományokkal rendelkeznek, amelyek az iskolai munkatervben részletesen szerepelnek.

Az intézmény nevelőtestülete kezdettől fogva nagy figyelmet fordít szakmai munkájában a differenciálásra, a sokféle partneri igény elvárásainak való megfelelésre. Alapvető cél, hogy a tanulók megalapozott tudást szerezzenek, miközben a tudás és egyben a tanulás sikert, önbizalmat, élményt nyújt számukra. Ennek érdekében nagy hangsúlyt fektetünk a tehetséges diákok további fejlesztésére, versenyeztetésére, de a lassabban haladók felzárkóztatására is. Ezt a jövőben is egyik kiemelt célként meg kívánom tartani.

A nevelőtestület pedagógiai munkájának legfontosabb alapelvei között szerepel a gyermekek szeretete, a tolerancia, a türelem, a kreativitás, az esélyegyenlőség biztosítása, az egyéni értékek tiszteletben tartása, valamint felkészítés a tartalmas felnőtt életre. Vezetői elképzeléseim között szerepel az is, hogy ezt a nagy hagyományokkal rendelkező intézményt, melyben komoly szakmai munka folyik, egy nyitott intézménnyé is tegyem, mely egyaránt nyitott az újjátásokra, az intézmények közötti szakmai koordinációra, és a nevelési-oktatási folyamatok szereplőire. Véleményem szerint ebben az egyik legfontosabb elem a többirányú kommunikáció. Kommunikálnia kell a pedagógusoknak, a munkaközösségeknek, a vezetőségnek, a szülői közösségnek, a különböző partnereknek, a továbbtanulási célként szereplő középiskoláknak is ahhoz, hogy a Mindszenti Általános Iskola egy hatékony,

gyerekközpontú, az új fejlesztésekre nyitott intézmény lehessen. Olyan intézmény, ahol jó tanulni, ahol jó tanítani.

Arra törekszünk, hogy az iskola minden tevékenysége a gyermekek értelmi, érzelmi, testi, szociális fejlődésének szolgálatába álljon. Az iskolai életet úgy szervezzük, hogy a gyermekek biztonságban, jól érezzék itt magukat. Ehhez kapcsolódóan célként jelölöm meg, hogy a tanulással le nem kötött idejükben pedig a gyermekek tudjanak regenerálódni, kikapcsolódni olyan belső- és külső környezetben, amely egyaránt alkalmas a biztonságos és egyben minőségi tevékenységek folytatására. Korábbi vezetői ciklusom alatt már elkezdtem ezt a munkát, hiszen az iskola udvarán az alsós diákoknak játszóteret, a felsősöknek szabadtéri edzésre alkalmas eszközöket szereztünk be pályázati források eredményes lehívásával. Ezeknek a fejlesztéseknek azonban nem szabad félbeszakadniuk. Azon kell dolgoznia a leendő vezetőségnek a pedagógusokkal, a diákokkal és a szülőkkel, valamint a külsős partnerekkel karöltve, hogy a közösen kijelölt célok, fejlesztési elképzelések megvalósulhassanak.

Az iskola és dolgozói a város életébe is szervesen bekapcsolódnak. Rendszeresen a diákjaink adják a városi ünnepek alkalmával az ünnepi műsorokat, melyek igen színvonalasra szoktak sikerülni – köszönet ezért a lelkiismeretes felkészítő tanároknak. Ezen a szokáson változtatni nem szabad, sőt, ha lehet, akkor ezt fejleszteni kell. Szeretnék a környezetünk általános iskolái közötti vetélkedőket szervezni, amely megfelelő teret nyújthat diákjaink versenyeztetésére, tapasztalat- és sikerszerzésre egyaránt.

A diákjaink, pedagógusaink sikereiről egyaránt beszámolunk a digitális felületeken (facebook, honlap), illetve a nyomtatott sajtóban is (Mindszenti Hírek, Délmagyarország). Ezt a „PR-marketing” tevékenységet a jövőben erősíteni kívánom, aminek köszönhetően iskolánk jóhíre és megtartó ereje növekszik, és remélhetőleg még vonzóbb célja lehet az általános iskolát kereső ifjaknak.

4. Személyi feltételek

4.1 A tanulók összetétele és létszámának alakulása

A Mindszenti Általános Iskolában a tanulók létszáma alsó tagozat 139 fő, felső tagozat 102 fő, tagintézményben alsó tagozat 67 fő, felső tagozat 52 fő. A gyerekek többsége mindszenti, illetve a szomszédos tanyákról, településekről is járnak hozzánk. Az iskolai osztálycsoportok száma 20. Az intézményben alsó tagozaton egész napos oktatás folyik napközivel, felső tagozaton tanulószoba működik.

A tanulók közül 8 fő hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű 3 fő. Ezek a gyerekek integrált oktatásban részesülnek.

A sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel (BTMN) küzdő tanulók száma 39 fő, 53 fő SNI-s. Ezekkel a gyerekekkel fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus foglalkozik a szakértői papírokból meghatározottak szerint. Az intézmény kiemelten kezeli a gyermekvédelmi feladatokat. A tanulók nagy része olyan családban él, ahol mindennapos problémákkal találkoznak. A munkanélküli, szűkös anyagi lehetőségekkel rendelkező, zavaros családi állapotú és életvitelű felnőttek minden gondja előbb-utóbb megjelenik az iskolában is. A gyerekek iskolai viselkedése, motiváltsága vagy éppen motiválatlansága a felnőttek életének lenyomata. Óriási feladata a nevelőtestületnek, hogy ezt a problémakört sok-sok türelemmel, szeretettel és megfelelő pedagógiai módszerekkel kezelni tudja. Ezt a nevelőmunka legnagyobb kihívásának érzem. Fontosnak tartom a pedagógusok szociális érzékenységének fejlesztését a hátrányokkal küzdő gyermekek elfogadására. Ehhez a munkához szakmai továbbképzési lehetőségeket szeretnék felkutatni, hogy a vezetőség részéről az egyik támogatást biztosíthassuk. Emellett fontosnak tartom az arányos leterheltséget, mely szintén a munkavégzés hatékonyságát emelheti.

Tanulói létszám 2024-2025. tanév I. félév végén: 360 fő

Székhely: 241 fő

osztály	1.a	1.b	2.a	2.b	3.a	3.b	4.a	4.b	5.a	5.b	6.a	7.a	7.b	8.a
létszám	20	18	18	19	14	14	18	18	15	20	17	15	16	19

Tagintézmény: 119 fő

osztály	1.c	2.c	3.c	4.c	5.c	6.c	7.c	8.c
létszám	15	15	19	18	15	17	8	12

A tagintézményben a 7. és 8. évfolyam összevonásra került az alacsony tanulólétszám miatt. Sajnos elmondható, hogy az intézmény tanulói létszáma évről-évre csökken. Ezen a tendencián a rendelkezésünkre álló eszközök segítségével változtatnunk kell. Itt számítok a Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központra és Mindszent város Önkormányzatára, hiszen közös érdekünk, hogy a településen mindkét iskola fennmaradjon.

4.2 A nevelőtestület

A pedagógusok lelkiismeretes, tapasztalt szakemberek, rendkívüli képességű, kitartású, jól felkészült nevelők. Hivatásuknak elkötelezettek, akik iskolájukat magukénak érzik. Nyitottak, kezdeményezők, törekszenek saját arculatuk fejlesztésére. Olyan innovatív csapat, akik nagy hangsúlyt fektetnek szakmai önképzésükre, pedagógiai tudásuk frissítésére, fejlesztésére. Továbbképzéseken szerzett tapasztalataikat, s az elsajátított új módszereket beépítik pedagógiai munkájukba. A nevelőtestületben példamutató az összedolgozás, az együttműködés, az egymás segítése és kiegészítése valamint a következetesség. Munkájukat áthatja a hivatástudat, a szakma iránti elkötelezettség és a gyermekszeretet. Ezt nem csak a korábbi vezetői ciklusom alatt, hanem az azóta eltelt időben egyaránt érzékeltem. Pedagógusként közvetlenebb módon belelátunk egymás munkájába, sokszor kérdés nélkül is segítve a másikat.

Ugyanakkor problémaként azonosítom azt, hogy több kollégám fog nyugdíjba vonulni az előttünk álló 3-4 éven belül. Őket nem lesz elég „csak” szakos pedagógusokkal pótolni, hanem egyben elhivatott szakembereket is kell találnunk a helyükre. Ez komoly kihívást fog jelenteni a leendő vezetőségnek. Ebben a város önkormányzatára is számítok, mert a megfelelő pedagógusok megtalálása, Mindszentre hívása és itt tartása közös érdek. Szeretném, ha a város is tudna ebben támogatni, például kedvezményes költségű szolgálati lakás biztosításával stb.

Emellett még az is tapasztalható néhány kollégánál, hogy a kiegész jelei mutatkoznak náluk. Ehhez is hathatós segítséget kívánok nyújtani, elsőként olyan továbbképzéseken,

előadásokon való részvétel biztosításával, amelyek ennek a nehéz állapotnak a feldolgozásában nyújtanak segítséget. De ebben talán a már korábban említett arányos munkaelosztás is tud majd segíteni.

A tantestületben jelenleg 40 fő pedagógus dolgozik, ebből 2 fő GYED, 1 fő GYES utáni szabadságán lévő. Az iskola minden dolgozója az előírt szakirányú végzettséggel rendelkezik. A székhelyen lévő kollégák áttanítanak a tagintézménybe.

4.3 Munkaközösségek

Az iskolában az alábbi szakmai munkaközösségek működnek:

- az alsó tagozatos (székhelyen és tagintézményben)
- a felső tagozatos (székhelyen és tagintézményben)

Ezek tevékenységét a pedagógusok által választott munkaközösség vezetők irányítják.

4.4 Nevelő-oktató munkát segítők köre

Az iskola működéséhez, a nevelő-oktató munka zökkenőmentességének biztosításához a technikai háttérmunkát 10 fő technikai dolgozó segíti. Az iskola működése elképzelhetetlen lenne lelkiismeretes közreműködésük nélkül. Munkájukra mindig is volt, a jelenben is van és a jövőben is nagy szüksége lesz az intézménynek. Egy szakmailag jól előkészített program is kárt szenvedhet, ha a technikai előkészítés nem megfelelő.

Korábban vezetőként is, de az elmúlt években pedagógusként is nagyon jó kapcsolatot építettem ki a technikai dolgozókkal. Mindig volt egymáshoz néhány jó szavunk. A jövőben erre a jó kapcsolatra szeretnék építeni, mert egy iskola életének ők is szerves részei, mint a többi dolgozó. Nagy szükség lenne logopédusra, illetve gyógytestnevelőre. Jelenleg ez a két terület nincs ellátva.

pedagógiai asszisztens	4 fő
iskolaittár	1 fő
könyvtáros	1 fő

rendszergazda	1 fő
technikai dolgozó	9fő + 1 fő közfoglalkoztatott
iskolapszichológus (óraadó)	1 fő

4.5 Diákönkormányzat

A diákönkormányzat tevékenysége nagymértékben segíti az intézményben folyó munkát a szabadidő hasznos eltöltésének szervezésében, a tanulók felelősségérzetének fejlesztésében, a helyi hagyományok ápolásában.

A DÖK keretein belül a diákok megtanulhatják saját életüket irányítani, szervezni, ezáltal tudjanak maguk elé célokat kitűzni és legyenek képesek megfelelő cselekvésre, a döntésre, ennek következményeként tevékenységük ellenőrzésére és értékelésére. A diákönkormányzat jó lehetőséget nyújt a tanulók számára, hogy gyakorolhassák közösségük irányításának elemeit, beleláthassanak a vezetés munkájába, egy közösség életének megszervezésébe. Így a különböző programok szervezése révén igazi közösséggé formálódnak.

Szeretném, ha a diákönkormányzat aktívan részt venne a környezeti nevelésben, az iskola környezetének rendben tartásában, szépítésében, szelektív hulladékgyűjtésben, papírgyűjtésben, a különböző témahetekhez való kapcsolódásban. Hagyománnyá váló programjaik mellett szeretném bevezetni az elsős kisdíákoknak a „Csibeavató”-t.

4.6 Szülői munkaközösség

Az iskola legfontosabb partnerei a szülők. Eddigi pedagógusi munkám során mindig arra törekedtem, hogy közvetlen, nyílt, partneri kapcsolatot alakítsak ki a szülőkkel. Ebben a kapcsolatban a legfőbb tényező a bizalom. A hagyományos kapcsolattartási formák mellett (KRETA napló, fogadóórák, szülői értekezletek, a nyílt napok, a szülő vagy iskola által kezdeményezett hivatalos és nem hivatalos megbeszélések, fórumok) fontosnak tartom és szeretném korunk infokommunikációs lehetőségeit még jobban kihasználni.

Az iskolai honlap folyamatos frissítése, naprakész információkkal való feltöltése korunk egyik alapkövetelménye. A szülők bevonása az iskolai programokba a Pedagógiai Programban megfogalmazott cél, ezért a szülőkkel való együttműködésnek nagy jelentőséget tulajdonítok. A közös családi napok, gyermeknapok, játékonysági bálók stb. az intézményben kialakult

hagyományokkal bírnak. Úgy gondolom, hogy az intézmény szerencsés helyzetben van, miután a szülői közösség elkötelezett az iskola iránt.

A szülői közösség és az iskola vezetése között a kapcsolatot a Szülői munkaközösség biztosítja. Ez a szülői érdekképviselői szerv közvetíti az iskola elvárásait a szülőkhöz, ők továbbítják az észrevételeket, kéréseket, panaszokat az iskolavezetéshez.

A Szülői munkaközösség meghatározott szerepet játszik az iskolai szabadidős program megvalósításában. Sokat segíthet a SZMK a szponzorok felkutatásában, az adó 1%-ának felajánlásában. Szeretném elérni, hogy minden olyan szülői kezdeményezést megvalósítsunk, amely a gyerekek személyiségfejlesztését szolgálja, illetve a szabadidős programok kínálatát növeli.

További aktív támogatásukra számítok. Nincs könnyű dolguk az SZMK tagjainak, hiszen a szülők egy részét nehéz bevonni a gyermekekkel, pedagógusokkal közös tevékenységekbe. Amennyiben ezt a munkát sikerül a kölcsönös megalégedettség jegyében folytatni, úgy hozadékként erősödik az iskolánk jóhíre, növekszik irántunk a „civil” társadalom hite és bizalma, végső soron nő iskolánk megtartó ereje.

Elengedhetetlen fontosságúnak tartom a keresztény emberi értékek megismertetését és átadását, ezért kiemelt figyelmet szentelek az egyházakkal való jó partnerkapcsolat kiépítésére és ápolására. Úgy vélem, hogy ebben a céloom megvalósításában jó hasznát tudom venni egyházi berkeken belüli helyi, ill. regionális személyes kapcsolataimnak.

5. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka

5.1 Pedagógiai Program megvalósulása

Az intézmény legfontosabb pedagógiai céljai, hogy a tanulóiban fejlesszük a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot; elemi értékeket közvetítsünk; alapvető képességeket és alapkészségeket minél magasabb szintre emeljünk. A nevelés középpontjában a személyiség komplex, sokoldalú fejlesztése, az egyéni képességek és adottságok figyelembe vétele áll.

Az intézményben folyó munkát a gyermekcentrikusság jellemzi. Kiemelt pedagógiai célkitűzés a tehetséges tanulók képességeinek legteljesebb kibontakoztatására való törekvés, valamint a felzárkóztatásra szorulókat megsegítése. Minden tanuló számára biztosítjuk az esélyegyenlőséget. Pedagógiai alapelveink, célkitűzéseink és feladataink sokrétűek, valamennyi alapelv, célkitűzés, feladat megfogalmazásának középpontjában pedig a gyermekek fejlődését szolgáló gondolatok állnak.

5.2 Egészségnevelés

Az iskolai nevelés fontos és elengedhetetlen része az egészségnevelés. A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban még érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza életmódjukban később kialakult szokásaikat.

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő tudást szerezhessenek az egészséges életvitelhez. Mindezt az iskola konkrét tevékenységekben kell hogy beépítse programjaiba, illetve felvállalja.

Az egészséges életmód, életszemlélet kialakításához a helyes táplálkozáson és a betegségek elkerülésén kívül a rendszeres testmozgásra helyeződik a hangsúly. Drog- és bűnmegelőzési előadások, a Kulturális Központtal együtt drogellenes közös programok. Védőnő által tartott foglalkozások. Orvosi szűrővizsgálatok. Mindennapos testnevelés, különböző sportfoglalkozások házi – városi – vármegyei - országos bajnokságok sportversenyek. Családi sportnap, Bakancsos túra (ősz, tavasz).

5.3 Minőségfejlesztő tevékenység

Terveim között szerepel partneri elégedettségmérés kialakítása. Közvetlen és közvetett partnerek visszajelzései azt igazolják, hogy akik belelátanak az intézmény mindennapjaiba, azok megbecsülik és értékelik a kollégák munkáját, törekvéseit.

5.4 Esélyegyenlőség biztosítása

A Pedagógiai Program alapelvei között szerepel az esélyegyenlőség biztosítása, mind a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, mind a sajátos nevelési igényű, mind a tehetséges tanulók esetében.

Megvalósul az egyenlő bánásmód és a szegregációmentesség. Elősegítjük a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását. Az esélyegyenlőség elve az iskola pedagógiai gyakorlatában azt is jelenti, hogy minden gyermek képességeinek és sajátos helyzetének megfelelő minőségi oktatásban részesül. Ez realizálódik a hátrányos és halmozottan hátrányos körülmények között élő és a valamilyen területen kimagasló tehetséggel bíró gyermekek oktatásában, nevelésében.

A tanulók támogatást kapnak a szociokulturális hátrányaik leküzdéséhez. Cél tehát a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, tudásuk gyarapítása, leszakadásuk megakadályozása. Céлом a Tanítsunk Magyarorszáért programba való bekerülés. A program egyik fő célja, hogy 2030-ra minden ma általános iskolás gyermek rendelkezzen legalább egy szakmával vagy tanuljon tovább. A tanulókhoz szegődő mentorok feladata, hogy segítsék a diákokat abban, hogy képesek legyenek kihozni magukból a maximumot – legyen az szakmaszerzés, érettségi, továbbtanulás, sport, művészetek és a végén elhelyezkedés a munkaerőpiacon.

5.5 Pályázatok

Napjainkban elterjedtté vált, hogy a nevelő-oktató munka jobb finanszírozásához pályázatokon kell szerepelni. Azonban sem a pedagógusképzésben, sem pedig a vezetőképzésen nem kaptunk ilyen irányú felkészítést. Ezért tudom, nagy kihívás, ugyanakkor izgalmas munka egy-egy pályázat benyújtása.

Örömmel tapasztaltam, hogy a pedagógusok nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel számos sikeres pályázatot írtak már. Mindezek fémjelzik az új feladat iránti elkötelezettségüket és szakmai megújulásuk eredményét.

A vezetői ciklusom alatt is számos pályázaton vettünk részt sikerrel, melyek keretén belül eszközök beszerzésére, kirándulásra került sor. Itt említeném meg lehetőségként az Útravaló Ösztöndíjprogramot, melynek alprogramja „Út a középiskolába”. Ennek keretében a hátrányos helyzetű felsős tanulók és mentoraik ösztöndíjjal történő támogatása valósulhatna meg.

5.6. Hagyományok

Az intézmény közösségi életére jellemző a hagyományok ápolása. Ezek a programok nemcsak közösségformálók, hanem gazdagabbá is teszik a mindennapokat. Ezáltal közelebb kerülnek egymáshoz tanítók, tanárok, intézményi alkalmazottak, tanítványok, szülők és velük együtt a településen élők is.

Hosszú évek óta működő programok:

- Ünnepeles tanévnyitó, tanévzáró, ballagás
- Őszi, tavaszi hegymászás
- Jótékonysági bál
- Farsang
- Nyílt órák
- Emlékfutás
- Mesemondó verseny
- Szeretet napja
- Tanulmányi versenyek

- Tanulmányi kirándulások
- Határtalanul pályázat
- Nemzeti összetartozás napja
- Témahetek

5.7 Partnerkapcsolatok

A köznevelési intézmények cél-és feladatrendszere nem valósulhatna meg a partnerek támogató, segítő együttműködése nélkül. Szükséges a kapcsolatrendszer tervszerű kiépítése és folyamatos ápolása. Az intézmény működésével és a szakmai munkával összefüggő külső partneri hálózat széleskörű, kiterjedt.

A partnerekkel való kapcsolattartás jellege szerint közvetlen és közvetett partnerek segítik az oktató-nevelő munkát.

Közvetlen partnerek:

- tanulók
- diákönkormányzat
- szülők, nagyszülők
- SZMK
- egyházak
- Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ
- Mindszent Város Önkormányzata

Közvetett partnerek:

- középiskolák
- óvoda
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Egységes Pedagógiai Szakszolgálat
- rendőrség
- iskolaorvos, fogorvos, védőnő
- civil szervezet: Iskolabarát Alapítvány
- helyi vállalkozók

- helyi és regionális civil szervezetek

Művelődést segítő kapcsolatok:

- Keller Lajos Városi Könyvtár és Kulturális Központ
- Szegedi Nemzeti Színház
- Művészeti Iskolák

5.8 Gazdálkodás

Az intézményi gazdálkodás a mindenkori költségvetési keretszámok függvénye. Ezen belül a gazdaságosság, takarékoság, a hatékonyság és az eredményesség jelenti a megfelelő színvonalú intézményi gazdálkodást. Alapkövetelménynek tekintem a költségvetési keretszámok pontos betartását, a felelős bér gazdálkodást.

A költségvetésben lebontásra kerülnek a berendezéseknek az üzemeltetési, fenntartási költségei, amelyek a zavartalan működést biztosítják. Ezeknél is elvárás a költségek ésszerű felhasználása.

Az üzemeltetést gátló tényezők folyamatos figyelemmel kísérése, jelentése lehetőségeket ad a fenntartónak az erőforrások megfelelő ütemezésére.

A bevételek növelését állandó feladatnak tekintem jótékonyági bálók szervezésével, az intézmény helyiségeinek bérbeadásával stb.

Támogatom olyan szabadidős tevékenységek szervezését, melyek megfelelnek egyes civil szervezetek profiljának, ezáltal azok bevonhatók támogatóként (pl.: egészségnap szervezése, kirándulások, intézménylátogatások lebonyolítása).

Továbbra is folyamatosan figyelni kell a pályázatokat. Ennek első lépcsőfoka egy pályázatfigyelő team megalakítása intézményi szinten.

A kiadások csökkentése érdekében célozom az energiatakarékosság hatékonyságának növelése. A nevelő-oktató munka során több olyan előadás, foglalkozás szervezését támogatom, amely rávezeti a tanulókat a környezetvédelem, az energiatakarékosság fontosságára.

Nemcsak gazdasági, hanem nevelési szempontból is fontosnak tartom az ésszerű takarékoskodást. Az ökoprogramok kidolgozása is hozzájárulhat az intézmény

költségtakarékos működéséhez. A környezeti nevelés, az Egészségnap, a Víz- és Föld Világnapja keretében rendezett programok egyaránt segítik a gyerekek szemléletének formálását az energiatakarékosság, valamint a fenntartható fejlődés területén.

Meggyőződésem, hogy tudatos odafigyeléssel, az épített és természetes környezet rendeltetés szerinti használatával, állagának megóvásával tovább csökkenthetők az intézmény költségei. Elsődleges feladatomnak tartom az intézmény egészére és az intézmény működésének minden területére vonatkoztatva az állagmegóvást. Igyekeznünk kell a tanulókkal elfogadtatni azt a szemléletet és elvárást, hogy a környezetünkre fokozottan ügyelnünk kell. Sajnos sok ellenpéldával találkozunk. Sokan jönnek olyan környezetből, ahol a törés-zúzás, tönkretétel mindennapos tevékenység. Ez ellen egységesen fel kell lépünk, a renitenseket pedig valamilyen módon rákényszeríteni a megfelelő közösségi magatartásra, hiszen ez mindannyiunk (még a károkozó diákok) érdeke is!

Mottómnak tartom a gazdasági ügyekben ezt a gondolatot: Takarékos gazdálkodás, gondos tervezés, precíz kivitelezés! Ez kell hogy jellemezze munkánkat!

Emellett támaszkodni szeretnék az adók 1%-ából befolyó támogatásokra, az alapítványi bál jövedelmeire, a papírgyűjtésekből befolyó bevételekre és esetlegesen más felajánlásokra is. Ezekre együttesen szükségünk lesz, ha intézményünk épületeit, azok állapotát, felszereltségét megőrizni, javítani szeretnénk, diákjainknak pedig színvonalasabb programokat és tanulási feltételeket szeretnénk biztosítani.

Részt kívánunk venni minden olyan pályázaton és akcióban, amellyel a fenti céloknak megfelelő eredményt tudunk elérni.

II. Vezetői program

„Ahogyan ma tanítunk, olyan lesz a holnap.”

(Szent-Györgyi Albert)

Amint azt már említettem, egy intézmény vezetése komplex, összetett feladat. Teljes embert igénylő komoly kihívás.

A növekvő társadalmi igények és a szakma is, az igazgatóval szemben egyre magasabb követelményeket támaszt. Össze kell hangolnia a jogi, szakmai, társadalmi, gazdasági elvárásokat, s mindezt megfelelő súllyal kell érvényesítenie. Éppen ezért fontosnak tartom vezetői ismereteim, készségeim és képességeim folyamatos fejlesztését.

Emellett példaként is kell hogy szolgáljon, aki az élen jár, de egyben a tanároknak és a diákoknak is biztos háttérrel teremt, hogy a nevelés-oktatás minden résztvevője nyugodt körülmények között tudja a rá bízott feladatokat teljesítenie.

Kinevezésem esetén kiemelt tevékenységemnek fogom tartani:

A kiemelkedő szakmai munka feltételeinek lehetővé tétele, az ésszerű, takarékos gazdálkodás megvalósítása.

Az intézmény működésével kapcsolatos olyan döntések, amelyeket jogszabály, kollektív szerződés, közalkalmazotti szabályzat nem utal más hatáskörbe, az iskolavezetőség és az érdekképviselők véleményének érvényesítésével születnek meg.

Figyelemmel kísérem az intézmény Pedagógiai Programját, követve a változásokat, módosításokat.

A munkáltatói jogok gyakorlása.

A gyermekek elsődleges érdeke, a szakszerűség, az intézményi érdekek és a lehetőségekhez mért humánus figyelembe vételével szeretném meghozni a munkáltatói döntéseket az érdekképviselők véleményének meghallgatásával.

Az intézményi szabályzatok előkészítése, elkészítése, aktualizálása, jogszabályoknak való megfelelése.

Kiemelt feladat az intézmény képviselte.

Fontos tevékenységem lesz az intézmény menedzselése.

Személyes példamutatás a kollégák, a diákok, a szülők és más partnereinknek, hiszen másként követik a vezetőt, ha azt mondja hogy „Utánam!”, vagy ha azt: „Előre!”

Megbízásom esetén felelősséggel tartozom:

A pedagógiai munkáért, a Mindszenti Általános Iskolában folyó szakmai munka színvonaláért.

A szakmai, korrekt, humánus, de ezzel együtt következetes munkakapcsolat kialakításáért a nevelőtestületben. Céлом olyan munkahelyi légkör és olyan munkafeltételek megteremtése, ahol a dolgozók jól érzik magukat, alkotó munkát tudnak végezni.

Elsődleges feladatomnak tartom nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítésekor, végrehajtásuk szakszerű megszervezésekor és ellenőrzésekor a demokratizmus, valamint a jogszabályoknak a belső szabályozókkal való összehangolását.

A rendelkezésre álló költségvetés alapján az intézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításáért.

A nemzeti és iskolai ünnepek munkarendhez igazodó, méltó megszervezéséért.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásáért.

A nevelő- és oktatómunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtése érdekében a munka-, baleset- és tűzvédelem megszervezéséért, ellenőrzéséért, a feltárt hibák, hiányosságok javításáért, pótlásáért, jelzéséért a fenntartó felé. Ez permanens vezetői feladat.

A tanuló- és gyermekbaleset megelőzése érdekében a veszélyforrások feltárásáért, megszüntetéséért, a gyermekek körében végzett tájékoztatás, munkafegyelem kialakításáért, az ügyeleti tevékenység összehangolásáért. Ez az intézmény dolgozóinak teljes együttműködésével lehetséges.

A diákönkormányzattal, szülői szervezettel való megfelelő együttműködésért, melynek felelőssége meghatározza a vezetői munkát. Ahogyan a korábbi vezetői ciklusom idején, úgy a jövőben is a folyamatos kapcsolattartásra, korrekt munkakapcsolatra törekszem.

A gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért. Ennek érdekében folytatni kívánom az együttműködést a városi egészségüggyel.

A pedagógus etika normáinak betartásáért és betarttatásáért. Ez iránt érzett felelősségem saját példám által, következetes vezetői jelenlétemmel valósulhat meg.

Ezekon kívül megbízásom esetén felelősségi körömbé tartozik:

A nevelő-oktató munka szakmai irányítása. Ezt a feladatot az igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató és a munkaközösség-vezetők bevonásával szeretném megvalósítani.

A szakmai együttműködés szervezése. Ezt a munkaközösségek összehangolt ténykedésével kívánom elérni.

A szakmai innováció irányítása, ami átgondolt, a személyi és tárgyi feltételek biztosítása esetén a résztvevők alkotó közreműködésével realizálható.

A pályázati lehetőségek feltárása.

A humán erőforrást, az álláshely és időkeret gazdálkodást az intézményben a racionalitás és a szakmaiság figyelembe vételével tervezem megvalósítani.

A belső ellenőrzés, kontrolling irányítása a középvezetők bevonásával valósulhatna meg.

1. Fejlesztési feladatok, tervek

Intézményvezetői megbízásom esetén a megkezdett folyamatokat kívánom folytatni magasabb minőségi szintet elérve. Mindehhez a következő ötleteket, terveket javaslom átgondolásra munkatársaim számára.

A Mindszenti Általános Iskola és tagintézménye jövőjét jelentő fejlesztési elképzeléseim csak az intézmény legfontosabb partnereinek együttműködésével valósíthatók meg. A gyerekek, a pedagógusok, a szülők közös elhatározásával, valamint az önkormányzat és a fenntartó támogatásával.

Mi pedagógusok jól tudjuk, hogy munkánk során egyre nagyobb hangsúlyt kell kapnia az oktatás mellett a nevelésnek is. Sikere elsősorban egy folyamatos, következetes, összefogásra épülő, egységes elvárások alapján működő pedagógiai tevékenységtől függ. Éppen ezért a szülőkkel való szorosabb kapcsolat kialakításához tervezem a szülők aktívabb bevonását a különböző iskolai programokba. A szervezett „Neveljünk együtt!”-előadások, szülői fórumok, közös családi- és gyermeknapok, játékonysági bálók, szabadidős programok jó alkalmat teremthetnek az együttműködésre.

Az iskola egyedi arculatának erősítésére a diákok által tervezett szimbólum, logó és egy rendszeresen megjelenő (a DÖK szerkesztett, de nevelő által koordinált) internetes iskolaújság. Középtávú célként egyen nyakkendő, zászló, jelmondat méltán jelezné hovatartozásunkat. A város, az iskola méltán lehet büszke arra, hogy neves embereket adott az országnak, akik beírták nevüket a történelembe. Kötelességünk keresni a gyökereket. A dicső múlt lehet alapja mai törekvéseinknek, jövőbeni optimizmusunknak. Javasolni fogom, hogy iskolánkat nevezzük el olyan személyről, aki az iskola színvonalának megfelelő, az intézmény arculatát és szellemiségét hűen tükrözi, aki példaként állhat a gyerekek, ill. a város lakossága előtt. Célomnak tekintem ennek megvalósítását. Emellett lehetne emlékfákat is ültetni az iskola korábbi jeles tanárai, vezetői, diákjai emlékére. Elénk kis táblát csináltatni a személyről.

A szeptemberi Népmese Napja alkalmából vármegyei rajzverseny hirdetése, valamint „Népmeseolvasó maraton”, amit a várossal karöltve valósíthatnánk meg.

Folytatni kell az óvodával létesített együttműködést, hiszen nevelő-oktató tevékenységük megalapozza az iskola munkáját (tájékoztatást adhat a gyermekek háttérének feltárásában, esélyegyenlőség megvalósításában). El kell érni, hogy minél több óvodás gyermek szülője

ismerje meg a mindszeinti iskola életét, munkáját, ezért ki kell dolgoznunk a „Nyitott iskola” projektet, amellyel mindez jobban elérhetővé válik.

Az óvoda és az iskola közötti zökkenőmentes átmenetet segítik az iskola előkészítő foglalkozások. Célszerűnek látom, ha a beiratkozás előtti időszakban 3-5 alkalmas foglalkozássorozaton, komplex programokon keresztül bepillantást kaphatnának a gyerekek az iskolai életbe. Közben a leendő elsős gyermekek szüleit egy ún. kerekasztal beszélgetésre invitálnánk, ahol bemutatnánk nekik az intézményben folyó oktató-nevelő munkát. Így tájékozódhatnak az iskola által nyújtott programokról, lehetőségekről.

Hosszú távú célként képzelném el az iskola egykori tanárainak, tanulóinak találkozájának megszervezését „Generációk találkozója” címmel. Ez a program tovább színesedhetne, ha egy-egy alkalommal az Idősek Otthonába is ellátogatnánk, rövid műsort adnánk.

Fontosnak tartom az iskolai honlap és facebook oldal naprakész információkkal való aktualizálását. Így az intézménynek méltó „kirakata” lehetne ez a felület. A honlapon és facebook oldalon a tagintézmény hangsúlyosabb megjelenésének is helyet kell biztosítani.

Folyamatos információ kell a szűkebb-tágabb környezetünknek az iskola életéről; kiemelkedő versenyeredmények, rendezvények megjelenése, de az esetleges helytelen vagy torz információk korrigálása is jelenjen meg a médiában.

Erősíteni szeretném az élmény alapú tanítás pozícióját: erdei iskola, Sakksaló program, Ultimate frisbi bevezetése, Csongrád-Csanád Vármegye nevezetességei, Budapest megismerése, a Parlament megtekintése és más élménypedagógiai foglalkozásokon való részvétel.

Külső szakemberek alkalmazása az esélyegyenlőségi program megvalósítása érdekében.

HHH tanulók bevonása a továbbtanulást segítő tehetséggondozó programokba.

Szükség lenne a korszerű tárgyi eszközök további bővítésére (pl.: interaktív tábla, projektor, laptop stb.).

Szaktantermek felszereltségének folyamatos korszerűsítése, modernizálása.

Közös programok szervezése a településen élők bevonásával (pl.: Mihály-napi vásár, libahajtó verseny, Pünkösdi futás, a kihívás napja, Generációk találkozója, a népdalkörökkel történő

közös éneklés, a horgászegyesületekkel, a vadásztársasággal való szorosabb együttműködés stb.).

Testvériskolai kapcsolatrendszer erősítése, közös szakmai rendezvények, programok szervezése. Terveim között szerepel a „Határtalanul” pályázaton való további részvétel. Az idei tanévben is sikeresen pályáztunk, így 7. évfolyamos tanulók megismerkedhetnek Erdély nevezetességeivel.

Szándékaim szerint az eddigi jó, határokon átnyúló, hosszú évekre visszatekintő kapcsolatot az erdélyi Csíkmindszent és a délvidéki Muzslya község diákjaival, tanáraival és szülői közösségeivel tovább kell erősíteni. Tagintézményünknek szoros kapcsolata van a horgosi általános iskolával, amit nem szabad veszendőbe hagyni. Minden év májusában meghívást kapunk az iskola névadó ünnepségére, melyre mindig nagy örömmel megyünk. De még szélesebbre kellene tárnunk iskolánk kapuit az ilyen lehetőségek előtt, tovább gyarapítva azon területek megismerését, olyan iskolák felkutatását, ahol még tanulóink nem jártak. Az ilyen magyar ajkú intézményekkel történő kapcsolatfelvétel és kapcsolatápolás erősítené tanulóink nemzeti identitását, szélesítené látókörüket, iskolánknak pedig tovább öregbítené hírnevét.

Azonban itt nem merülhet ki a célunk a partnerintézmények és testvériskolák számának növelésében, hanem valódi, élő és működő kapcsolatok kialakítására kell törekedni. Nem lehet eléggé kihangsúlyozni, hogy ilyen tervek megvalósításával a figyelem gyújtópontjába kerülhetünk és a lehetőségeink kihasználásával növekedhet az iskola megtartó képessége is.

Otthont kell teremteni egyedülálló rendezvényeknek (pl.: 2-3 tantárgyból álló diákolimpiai verseny, szakmai találkozót/ továbbképzés).

Közös alkalmazotti kirándulások megszervezésével mélyülnének az emberi kapcsolatok.

Motiválni, sőt jutalmazni kívánom - minden évről- azokat a tanulókat, iskolai dolgozókat és egy külső támogatót, akik munkájukkal a legtöbbet tették a Mindszenti iskola jó hírnevéért. Ennek elismeréseként létrehozánk egy díjat.

„Mindszenti kupa” néven vármegyei diák-sportverseny (labdarúgás, tollaslabda, asztalitenisz, sakk, ultimate frizbi stb.) rendezése.

Helytörténeti kiállítás az iskola életéről nevezetes évfordulókon.

A nyolcadikosokat segítő továbbtanulási, pályaválasztási találkozót, fórumokat szervezni.

„Akikre büszkék vagyunk” – dicsőségfal állítása a folyosón. Azok a diákok kerülnének rá havi bontásban, akik tanulmányi, sportversenyen vagy egyéb rendezvényeken kimagasló eredményeket értek el.

Az erdei tábor és a nyári táboroztatás megszervezése, új és kedvező táborhely felkutatása.

Az épület felújítása, korszerűsítése.

Iskolaudvar balesetmentesítése, rendezettebbé tétele

Új forrásbővítési lehetőség felkutatása.

2. Marketingtevékenység

Egy közoktatási intézmény vezetőjének PR és marketingtevékenységet is kell folytatnia. Piacképességét az iskola csak úgy tudja megőrizni, ha az elsődleges feladatai mellett megpróbál megfelelni a társadalom által támasztott követelményeknek. A gazdaságorientált szemlélet a közoktatási intézmény vezetésében ma már elengedhetetlen. Tudatos, tervezett szakmai szempontból megalapozott marketing tevékenységet kell folytatni. Az egyik legfontosabb eszköz a marketingkommunikáció. Ez azt jelenti, hogy tudjunk megfelelően kommunikálni a fenntartóval, a szülővel, a diákkal, az oktatási piac többi közvetlen szereplőjével. Akkor van jövőnk, ha lesz elegendő létszámú gyermek, akkor lesz elegendő létszámú gyermek, ha vonzó az iskolánk.

A legjobb reklám az elégedett tanuló és a vele azonosan érző szülő. A tanulók a legfontosabb személyek az iskolában. A szülők és a tanulók a legkompetensebb hírvivők, ezért nagyon fontos, hogy ismerjék meg az iskola céljait, feladatait és eredményeit, amelyekről tájékoztathatják környezetüket. Ezzel erősítik az iskolánk hírnevét és jövőjét.

Az oktatás maga is termékké, szolgáltatássá vált, ahol a fogyasztók igényeinek mind tökéletesebb kiszolgálása tartja életben az intézményt. Olyan, minőséget nyújtó, diákbarát oktatási intézményre van szükség, ahol a gyermek, szülő és dolgozó egyaránt otthon érzi magát, az utcáról betérők pedig rácsodálkozhatnak, hogy egy vidéki kisvárosnak milyen kompakt, impozáns, belső tartalommal, szellemiséggel rendelkező iskolája van.

Fontosnak tartom az elért eredmények, programok és rendezvények rendszeres publikálását a vármegyei médiában. A folyamatos jelenléttel láttatni és bizonyítani kell, hogy a Mindszenti iskolában mindig történik valami, amire érdemes odafigyelni, amiben érdemes akár részt is venni!

III. Zárógondolatok

Jól tudom, hogy a pályázatomban megfogalmazottak megvalósításához a vezető egymagában kevés. Bízom az együttműködésben, a jó csapatmunkában és abban a kitartó lendületben, amely megállíthatatlanul elindít egy fejlődést az intézmény és a település életében is.

Céljaim megvalósításakor szem előtt tartom az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciaalapú oktatást; az egyediség felismerését és az egyéni képességek figyelembevételét, annak egyéni kibontakoztatását, fejlesztését vagy felzárkóztatását.

Legfőbb feladatomnak tekintem- értékeink továbbfejlesztését, a partnerközpontú intézményi működtetést.

Vissza kell szorítani az iskolából való elvándorlást. Ez az egyik legfőbb feladat. Sokszor csak divatból, nem végig gondolt döntések alapján kerülnek ki az iskolából tanulók. A módosabb, tehetősebb vagy önmagukat másoktól különbnek tartó szülők döntései ellen nagyon nehéz észérvekkel harcolni, de mindenképpen meg kell találnunk hozzá a módszert. A város megtartó erejét és az iskola további sorsát is befolyásolja ez a tényező.

Fontosnak tartom a magas szakmai színvonalon végzett minőségi munkát, az intézmény elismertségének növelését, kapcsolatrendszerének bővítését, a hiteles tájékoztatást, a nevelőtestület innovációs készségének megóvását a jelenlegi eredményes munka folytonosságának megtartását.

Meggyőződésem, hogy a Mindszenti Általános Iskola és tagintézménye képes értékeinek megőrzése mellett a szakmai megújulásra. Bízom abban, hogy pályázatommal képet adtam

arról, milyen elképzeléseim vannak az intézményben folyó szerteágazó munkával kapcsolatban.

Megbízásom esetén arra törekszem, hogy – a kollégák, a tanulók és szülők együttműködésével és a fenntartó támogatásával – városunk általános iskolája a XXI.század értékteremtő és értékközvetítő iskolája legyen.

Végezetül pályázatom zárásaként egy szentírási idézetet választottam, melyet nemcsak szakmailag, de emberileg is találónak vélek:

„Egyedül morzsa vagyok, együtt kenyér lehetünk.”

/Szt.Pál/

Pál linkőné Szedlák Renáta